

“La dreta política i econòmica no ha parat fins a ensorrar el govern”

Quin full de ruta teníeu quan va ser investit cap de govern?

—Hem tret Andorra de la zona grisa i de les ambigüitats avançant cap a l'intercanvi d'informació fiscal a la demanda. Per tant, sortir de la llista fosca dels paradisos fiscals que havia establert l'OCDE i, d'una altra banda, fer una reforma tributària que ens permetés, més endavant, d'establir convenis de doble imposició amb els països veïns i ser un interlocutor comercial fiable en l'entorn europeu. Al costat d'això, un partit socialdemòcrata també ha d'avançar en el desenvolupament de la part de la Constitució que la dreta liberal havia deixat en espera, que és essencial per a la gent que viu i treballa a Andorra.

—En quin moment us adoneu que no tindreu ni la més mínima col·laboració de l'oposició?

—A la nit electoral, quan veiem que, pel sistema de recompte de la nostra llei electoral, perdem un conseller a la llista nacional. De quinze parlamentaris elegibles, la majoria absoluta, vam passar a catorze, i aleshores ja vaig dir públicament que no ens donarien ni els cent dies de gràcia i que tindriem dificultats per a dur endavant el nostre programa.

—De fet, ja no es van poder aprovar els pressupostos del 2010. Amb això sol ja es veu el poc marge de maniobra del PS.

—Hem tingut una oposició —que havia governat aquest país durant catorze anys— que no ha volgut acceptar els resultats electorals ni la legitimitat de l'alternança. Ni tan sols han entrat a valorar punts discutibles del projecte de pressupostos, perquè la seva obsessió era fer-nos fora del govern. Mai no ens han explicat si tenien cap problema amb un capítol pressupostari o amb un altre.

—Quins canvis ha implicat en el joc polític l'aparició d'Andorra Pel Canvi (APC)?

Jaume Bartumeu (Andorra la Vella, 1954) és cap del Govern d'Andorra pel Partit Socialdemòcrata des del 2009. S'ha trobat forçat a convocar eleccions anticipades aquest abril, a causa del bloqueig dels pressupostos de l'estat per segon any consecutiu.

—Les opcions polítiques en democràcia són lliures. A partir d'aquí, poca cosa puc dir. És tracta d'una força política que pretenia defensar el canvi i que ha participat en l'ofensiva de la dreta conservadora contra el canvi, que, al meu entendre, no ha assumit responsablement el

mandat dels seus electors. Veurem quin paper fa APC a les pròximes eleccions.

—L'any passat, APC us va acusar de fer un pressupost continuista a l'estil del Partit Liberal d'Andorra (PLA). Quin rerefons hi veieu, en aquesta acusació?

JORDI PLAY/ARXIU

—La clara vinculació d'APC amb els sectors econòmics poderosos d'aquest país. La seva aliança no era pel canvi, sinó perquè tornin els de sempre.

—Què ha significat per a Andorra, des del punt de vista econòmic, el blocatge pressupostari d'aquesta legislatura?

—Endarrerir l'avenç cap al redreçament de l'economia andorrana. Amb el blocatge es demostra que, entre ajudar el país i intentar ensorrar el govern, els parlamentaris de l'oposició han triat la segona opció.

—Quin és el deute actual del govern amb dos pressupostos suspesos?

—El deute acumulat, amb el compromís contrets, pot arribar a 1.200 milions d'euros, dels quals l'endeutament directament bancari és d'uns 650 milions.

—L'oposició us acusa d'anteposar els interessos de partit als del país.

—Hem treballat pel país. Si haguéssim volgut treballar pels interessos de partit, a nosaltres ens convenia dissoldre el govern fa vuit o nou mesos. I no ho hem volgut fer, responsablement,

perquè primer hem volgut que s'aproves la reforma tributària que la dreta liberal conservadora intentava impedir. Com més aviat s'hagués fet la dissolució, millor per a les nostres expectatives electorals, segons les enquestes de què disposàvem i disposem.

—Prevèieu una situació de blocatge tan fort que conduís a dissoldre el govern?

—No ha estat cap sorpresa. L'oposició ha intentat entrebancar-ho tot, i no hi ha hagut cap més sortida que el vot unànim dels onze consellers reformistes i els tres consellers d'Andorra pel Canvi. Vaig sentir una profunda decepció en constatar la falta de sentit d'estat d'alguns parlamentaris reformistes, de qui pensava que, precisament perquè representen una força política que vol organitzar l'alternança, tindrien sentit d'estat.

—Es podria reproduir l'escenari parlamentari actual després de les eleccions?

—Des del moment que vam fer una constitució que dona un nombre parell de parlamentaris, és possible que torni a passar. Una hipòtesi que, per exemple, a Espanya és impossible. Però crec que la ciutadania trobarà la manera de solucionar aquesta situació perquè no es repeteixi.

—El síndic Josep Dallerès ha proposat de crear un mecanisme que permeti d'aprovar uns pressupostos de mínims per a evitar el blocatge que ja s'ha produït dues vegades. Aquesta via permetria de suavitzar els efectes d'un parlament parell?

—És una proposta raonable i raonada, que facilitaria la governabilitat sense impedir la lliure confrontació de projectes polítics. Però amb un arc parlamentari com el que hem tingut fins ara, les propostes positives, dissortadament, no poden reeixir perquè hi ha catorze consellers generals que s'han acostumat a votar en negatiu.

—Pot haver-hi un augment del vot en blanc i de l'abstenció a les pròximes eleccions, i això pot modificar els resultats de manera substancial.

—La dreta i els *lobbies* econòmics arreu d'Europa fomenten l'antipolítica, el tòpic que tots els polítics són iguals. A això s'hi afegeixen plataformes mediàtiques que reforcen aquesta imatge que la política no l'han de fer els

polítics ni els tècnics. El desànim i la desil·lusió hi són, però nosaltres som partidaris de treballar contra aquest desànim i d'explicar que si la ciutadania no fa política, els grans *lobbies* econòmics la faran per la ciutadania. I, és clar, no necessàriament en defensa de l'interès general.

—Aquests darrers mesos, Coalició Reformista i Andorra pel Canvi han escenificat moviments d'aliança a l'àmbit territorial. Penseu que aquesta coalició es podria traslladar a l'àmbit nacional a les eleccions de l'abril?

—Si, com sembla, l'únic que els uneix és fer fora el Partit Socialdemòcrata del govern, l'aliança és ben probable.

—Us mostreu disposat a repetir com a candidat socialdemòcrata a les pròximes eleccions. Quines perspectives teniu?

—Treballem amb l'objectiu de configurar un arc parlamentari que ens deixi treballar més que no hem pogut treballar fins ara. Malgrat tots els bastons a les rodes que ens han posat, hem fet més feina en dinou mesos que no van fer els liberals conservadors en catorze anys. Treballem per a una majoria absoluta de la nostra proposta de govern, o una majoria amb una coalició amb un grup minoritari. Cal una majoria sòlida per a poder treballar positivament en defensa de l'interès general, per a posar cadascú al seu lloc i sobretot, per a posar els *lobbies* econòmics on els pertoca. La dreta política i econòmica no ha parat fins que no ha ensorrat el govern.

—De l'obra de govern que heu encapçalat, de què us sentiu més orgullós?

—La llei d'intercanvi d'informació fiscal a la demanda i les lleis de reforma tributària. A tall d'exemple, dijous passat Andorra va deixar de ser considerat paradís fiscal per les autoritats espanyoles gràcies a un acord d'intercanvi d'informació fiscal entre tots dos estats. El nostre parlament també ha adoptat una llei per a la garantia de dipòsits que tenen els particulars a les entitats financeres i que ens acosta a les normes europees. És un salt endavant en la confiança que el nostre país ha creat, dins les nostres fronteres i fora.

Joan Tomàs

